

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyní Mgr. Zdeňkou Burdovou ve věci

žalobců: 1. P. S. [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
2. M. L. [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
3. J. T. [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
4. R. B. [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
5. L. B. [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
všichni zastoupeni advokátem Mgr. Davidem Zahumenským
sídlem třída Kpt. Jaroše 1922/3, 602 00 Brno

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo zdravotnictví**, IČO 00024341
sídlem Palackého nám. 375/4, 128 01 Praha 2
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město

pro: omluvu s příslušenstvím

takto:

- I. Žaloba, aby žalovaná byla povinna zaslat každému ze žalobců na adresu uvedenou na titulní straně žaloby, omluvu v tomto znění „*Vážení pane, nezákonnými opatřeními vydanými v období pandemické pohotovosti, konkrétně pak opatřením ze dne 7. 6. 2021 č.j. MZDR 15757/2020-53/MIN/KAN, ze dne 29. 6. 2021 č.j. MZDR 15757/2020-55/MIN/KAN, ze*

dne 29. 4. 2021 č.j. MZDR 14601/2021-7/MIN/KAN v čl. I u 5 písm. a), čl. I bodu 5 písm. b) a čl. I bodu 11, ze dne 14. 5. 2021 č.j. MZDR 14601/2021-12/MIN/KAN v části čl. I bodu 14, ze dne 28. 5. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-16/MIN/KAN v rozsahu čl. I bodu 17, ze dne 25. 6. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-21/MIN/KAN (v rozsahu čl. I bodu 12 písm. d) ve slovech organizátor akce je povinen při vstupu osoby na akci splnění podmínek kontrolovat a osoba je povinna mu splnění podmínek podle bodu I/16 prokázat; v případě, že osoba splnění podmínek podle bodu I/16 neprokáže, je organizátor povinen takovou osobu nepustit na tuto akci, v rozsahu čl. I bodu 6 písm. b) a v rozsahu čl. I bodu 3 písm. a) odst. viii), jste byl nezákonně omezen na své svobodě, pohybu a bylo zasaženo do Vašeho práva na ochranu soukromého života. Za tento nezákonný zásah do Vašich práv se omlouváme. Ministerstvo zdravotnictví ČR“, se **zamítá**.

- II. Žalobci jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 600 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou došlou soudu dne 4. 4. 2022 omluvy za vydání nezákonných opatření v době pandemické pohotovosti, konkrétně opatření ze dne 7. 6. 2021 č.j. MZDR 15757/2020-53/MIN/KAN, ze dne 29. 6. 2021 č.j. MZDR 15757/2020-55/MIN/KAN, ze dne 29. 4. 2021 č.j. MZDR 14601/2021-7/MIN/KAN v čl. I u 5 písm. a), čl. I bodu 5 písm. h) a čl. I bodu 11, ze dne 14. 5. 2021 č.j. MZDR 14601/2021-12/MIN/KAN v části čl. I bodu 14, ze dne 28. 5. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-16/MIN/KAN v rozsahu čl. I bodu 17, ze dne 25. 6. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-21/MIN/KAN. Byl zakázán pohyb a pobyt bez ochranných prostředků dýchacích cest na celé řadě míst mimo bydliště v období od 8. 6. 2021 do 30. 7. 2021. Tím byli poškození omezeni na svobodě pohybu a poškození zejm. na svém zdraví a důstojnosti. Poškození byli přímo dotčeni nezákonným zákazem pohybu a pobytu bez ochranných pomůcek, nemožností nebo ztíženou možností využívat obchody a služby a v celé řadě dalších oblastí zejména v období od ve všech vnitřních prostorách staveb, ve veřejné dopravě a po značnou dobu také na dalších místech minimálně od 26. 4. do 31. 7. 2021. Poškození 2-5 nebyli v předmětné době očkovaní proti onemocnění covid-19 a také se nenacházeli v období do 180 dní od pozitivního PCR testu. Poškozený 1 se podrobil očkování proti onemocnění covid-19, přesto se musel podrobit nezákonným rouškovým a respirátorovým opatřením a ačkoliv opatření zakazující a omezující přítomnost veřejnosti v prodejnách a provozovnách a využívání služeb v některých případech znala výjimku pro případ, že byl člověk očkovaný, znamenalo to pro poškozeného 1 povinnost se na všech těchto místech prokazovat certifikátem o prodělaném očkování, který obsahuje nejen jméno a příjmení, ale také citlivé osobní údaje o zdravotním stavu (zejm. datum očkování, druh vakcíny). Poškození uplatňují svůj nárok na odškodnění za nemateriální újmu vzniklou v důsledku výše označených nezákonných opatření obecné povahy ministerstva zdravotnictví podle zákona č. 82/1998 Sb. v důsledku nezákonných opatření ministerstva, které byly pro nezákonnost zrušeny, jim vznikla podstatná újma na jejich právech tím, že byla omezena jejich možnost volného pohybu na území jejich vlasti a možnost využívání celé řady obchodů a služeb a další omezení. Došlo tak k vážnému zásahu do práva na ochranu soukromého a rodinného života, práva na ochranu zdraví i dalších práv poškozených. V důsledku nezákonných opatření ministerstva, které byly pro nezákonnost zrušeny, jim vznikla podstatná újma na jejich právech tím, že byla omezena jejich možnost volného pohybu na území jejich vlasti a možnost využívání celé řady obchodů a služeb a další omezení. Došlo tak k vážnému zásahu do práva na ochranu soukromého a rodinného života, práva na ochranu zdraví i dalších práv poškozených. Opatření obecné povahy se podle soudní praxe považuje ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. za rozhodnutí.

2. Žalovaná se k žalobě vyjádřila tak, že navrhla její zamítnutí. Namítla, že důvodová zpráva k § 5 OdpŠk uvádí, že stát odpovídá za škodu způsobenou skutečnostmi výslovně v zákoně uvedenými, tedy individuálním rozhodnutím ve věci nebo nesprávným úředním postupem. Aby tedy přicházela v úvahu aplikace ustanovení OdpŠk muselo by v dotčeném případě existovat individuální rozhodnutí, tj. rozhodnutí, kterým správní orgán v konkrétním případě autoritativně upravuje právní poměry individuálně určených účastníků správního řízení, stojících mimo organizační strukturu veřejné správy. Mimořádná opatření ale fakticky nejsou opatřeními obecné povahy, nýbrž (minimálně optikou OdpŠk) (jiným) právní přepisem, jak platí ostatně i u obsahově totožných opatření vydaných vládou České republiky. Náhradu škody způsobenou právním předpisem však dle OdpŠk uplatňovat nelze. I kdyby na Mimořádná opatření nahlížela (z formálního hlediska) nikoliv jako na právní předpis, nýbrž jako na opatření obecné povahy, (Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 23.4.2020, č.j. [redacted] [redacted] uvádí, že přesto, že nelze přehlédnout že z materiálního hlediska se dotčená opatření žalované blíží právním předpisům, splňují právně-teoretickou definici opatření obecné povahy), i v tomto případě je nutno konstatovat absenci rozhodnutí ve smyslu OdpŠk. § 171 s.ř. totiž uvádí, že podle této části postupují správní orgány v případech, kdy jim zvláštní zákon ukládá vydat závazné opatření obecné povahy, které není právním předpisem ani rozhodnutím. Dle teorie se za opatření obecné povahy považují smíšené správní akty, které mají jak prvky individuálních, tak normativních správních aktů. Opatření obecné povahy tedy představují zvláštní úkony správního orgánu na hranici mezi správním aktem a právním předpisem, nelze je však považovat za rozhodnutí správního orgánu, neboť neurčují práva a povinnosti v individuálně určených případech. Mimořádná opatření žalované jako opatření obecné povahy tak z povahy věci nespĺňují kritérium § 5 OdpŠk z důvodu jejich všeobecného a celostátního dopadu, tj. z materiálního hlediska mají povahu právního předpisu a z důvodu, že neurčují práva a povinnosti konkrétních osob. Dále žalovaná namítá absenci aktivní věcné legitimace žalobců. Možnost domáhat se náhrady škody ve smyslu OdpŠk je vázána na podmínku účastenství dotčené osoby v řízení, musí se v řízení rozhodovat konkrétně o jejich právech a povinnostech. Významný je přitom procesní stav účastenství, který zde je v době vydání opatření obecné povahy (jakožto „rozhodnutí“ pravomocně zrušeného pro nezákonnost), od něž se odvíjí uplatňování nároku na náhradu škody. V případě mimořádných opatření žalované se však o tento případ nejedná. Byla-li totiž mimořádná opatření vydána v beznávrhovém řízení, bez účastníků řízení, není a nemůže tady z povahy věci být ani osoba aktivně legitimovaná k náhradě škody způsobené dotčenými mimořádnými opatřeními dle OdpŠk. Touto osobou pak není a nemůže být dokonce ani osoba, která by se správní žalobou domáhala zrušení mimořádných opatření.
3. Podle ust. § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „OdpŠk“) odpovídá stát za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 OdpŠk se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona nelze zprostit. Podle ust. § 3 OdpŠk stát odpovídá za škodu, kterou způsobily a) státní orgány, b) právnické a fyzické osoby při výkonu státní správy, která jim byla svěřena zákonem nebo na základě zákona, („úřední osoby“), c) orgány územních samosprávných celků, pokud ke škodě došlo při výkonu státní správy, který na ně byl přenesen zákonem nebo na základě zákona („územní celky v přenesené působnosti“).
4. Podle ust. § 5 písm. a), b) OdpŠk odpovídá stát za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla

způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 7 odst. 1 OdpŠk mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle ust. § 8 odst. 1 OdpŠk lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

5. Podle ust. § 13 odst. 1 OdpŠk odpovídá stát za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.
6. Ve věci soud neprováděl dokazování, bylo rozhodnuto jen základě skutkových tvrzení účastníků, neboť se jednalo pouze o právní posouzení ve věci samé.
7. Po právní stránce dospěl soud k následujícím závěrům : Z pohledu možné odpovědnosti žalované dle OdpŠk se soud primárně zabýval otázkou, zda mimořádná opatření přijatá žalovanou mají povahu individuálního rozhodnutí, tj. rozhodnutí, kterým orgán veřejné moci v konkrétním případě autoritativně upravuje právní poměry individuálně určených účastníků řízení, stojících mimo organizační strukturu veřejné správy, přičemž uzavřel, že tomu tak není. Mimořádná opatření byla vydána Ministerstvem zdravotnictví podle § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o ochraně veřejného zdraví“), a to z moci úřední v beznávrhovém řízení (viz § 171 s. ř.), které nemá účastníky řízení a ve kterém není rozhodováno o právech a povinnostech konkrétních osob. Nebylo zde tedy osob oprávněných v určité fázi řízení činit návrhy či podávat opravné prostředky ani účastníků řízení a v řízení není (nebylo) rozhodováno o právech a povinnostech konkrétní osoby. Jak shledal i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 23.4.2020, č.j. [REDAKCE] z právně-teoretického hlediska jsou mimořádná opatření opatřeními obecné povahy, ale z materiálního hlediska na ně lze pohlížet jako na právní předpisy, neboť okruh jejich adresátů není nijak blíže místně ani osobnostně specifikován a i předmět opatření je značně široký, neboť omezuje svobodu pohybu a podnikání. Současně vyzdvihl, že mimořádná opatření nelze považovat za rozhodnutí správních orgánů, jelikož neurčují práva a povinnosti individuálně v určených případech. I dle názoru Ústavního soudu České republiky obsaženého v usnesení sp.zn. Pl. ÚS 8/20 není opatření obecné povahy aktem individuální aplikace práva ve smyslu „pravomocného rozhodnutí v řízení“. Za situace, kdy měla žalobcům dle shora uvedených závěrů vzniknout škoda z opatření obecné povahy či právního předpisu, nevznikla odpovědnost státu dle ustanovení OdpŠk, a to pro neexistenci individuálního rozhodnutí. Za nezákonné rozhodnutí navíc OdpŠk dle § 5 písm. a) považuje toliko rozhodnutí, která byla vydána v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním. O tento případ se u mimořádných opatření zcela zjevně nejedná.
8. Dále není z pohledu žalobců splněna podmínka jejich účasti v řízení ve smyslu § 7 odst. 1 OdpŠk, ve kterém bylo rozhodnutí vydáno. Řízení dle § 171 a násl. s.ř., ve kterém byla mimořádná opatření vydána, nemají účastníky. Navíc zákon o ochraně veřejného zdraví v § 94a odst. 2 přímo uvádí, že opatření obecné povahy se vydává v beznávrhovém řízení. Žalobci proto logicky ani nemohli být účastníky řízení, ve kterém byla mimořádná opatření vydána, a není tak u nich dána aktivní legitimace k podání žaloby. Argument, že byli mimořádnými opatřeními přímo dotčeni a tím je dána jejich věcná legitimace v řízení, není dostačující, neboť

žalobci nenaplnili zákonné podmínky OdpŠk a soud nemůže tento fakt pomíjet. Zároveň je třeba uvést, že tato podmínka by dle soudu nebyla splněna ani v případě, kdyby žalobci podali návrh na zrušení mimořádného opatření, jelikož žalobci by i v tomto případě nebyli dle shora uvedeného účastníky řízení, ve kterém bylo mimořádné opatření vydáno.

9. Jen pro úplnost lze dodat, že procesní legitimace k podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy podle § 101a s.ř.s. nezakládá účastenství v řízení o vydání opatření obecné povahy a nelze z ní ani bez dalšího dovozovat aktivní věcnou legitimaci vyplývající z dotčení práv a povinností (konkrétních) osob v oblasti hmotného práva. Mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku podle § 69 zákona o ochraně veřejného zdraví nebyla vydána k návrhu (ostatně se o návrhové řízení ani nejedná) a aktivní věcná legitimace k nároku na náhradu škody výše uvedenému tak nemohla vzniknout ani procesně legitimovanému navrhovateli.

10.S ohledem na shora uvedené proto soud žalobu zamítl.

11.Žalované proto náleží náhrada nákladů řízení v plné výši, odpovídající paušální náhradě hotových výdajů podle § 151 odst. 3 o. s. ř. a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 o. s. ř. a podle § 89a ex. řádu. Žalované vznikly náklady ve výši 300 Kč za 2 úkony (vyjádření k žalobě, účast na jednání dne 16. 6. 2022). Celkem 600 Kč.

12.O delší lhůtě k plnění pro žalovanou bylo rozhodnuto dle § 160 odst. 1 o.s.ř. z důvodu administrativních soudu známy z jeho činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Nesplní-li povinná povinnost uloženou jim tímto rozsudkem v uvedené lhůtě, může se oprávněná domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu či exekuce.

Praha 16. června 2022

Mgr. Zdeňka Burdová, v. r.
soudkyně